

Aktia

Tilläggsuppgifter om kundkategorisering och dess inverkan

Innehållsförteckning

1. Allmänt om kategoriseringen av kunder	3
2. Ansökan att bli placerad i en annan kundkategori.....	3
3. Kategoriseringens inverkan på investerarskyddet	3
4. Kategoriseringens inverkan på de förfaranden som skall tillämpas	4
4.1. Icke-professionell kund.....	4
4.1.1. Passandebedömning	4
4.1.2. Bedömning av lämplighet vid investeringsrådgivning och kapitalförvaltning	4
4.2. Professionell kund	5
4.2.1. Bedömning av lämplighet.....	5
4.3. Godtagbar motpart	5
Bilaga: Kriterier för kategorisering av kunder	6
A. Icke-professionell kund	6
B. Professionell kund	6
1. Aktör inom finansbranschen	6
2. Storföretag	6
3. Stater och deras enheter	6
4. Centralbanker	6
5. Institutionella investerare	6
C. Godtagbar motpart	7

1. Allmänt om kategoriseringen av kunder

Enligt lagen om investeringstjänster ska tillhandahållare av investeringstjänster, t.ex. Aktia Bank Abp och Aktia Kapitalförvaltning Ab (härefter tillsammans "Aktia"), underrätta varje kund om dennes kategorisering som icke-professionell kund, professionell kund eller godtagbar motpart. Kategoriseringen sker direkt med stöd av lagens detaljerade bestämmelser om faktorer som avgör hur kunderna kategoriseras. Kundens kategori inverkar på investerarskyddets omfattning och på de uppföranderegler som tillämpas.

En detaljerad förteckning över kategoriseringskriterierna finns som bilaga.

En professionell kund är skyldig att meddela Aktia om förändringar som kan inverka på kategoriseringen.

2. Ansökan att bli placerad i en annan kundkategori

Kunden har rätt att ansöka om ändring av den kundkategorisering som Aktia gjort. Ansökan om att bli placerad i en annan kategori skall vara skriftlig. Ändring av kategorin kan inverka på investerarskyddet och på tillämpandet av uppförandereglerna. En professionell kund kan på ansökan bli behandlad som en icke-professionell kund eller som en godtagbar motpart. Också en kund som kategoriserats som icke-professionell kan på ansökan bli behandlad som en professionell kund. En kund som kategoriserats som en godtagbar motpart kan på ansökan bli behandlad som en professionell eller icke-professionell kund. Förutsättningarna för kategoribyte och frågan om godkännande av kundens ansökan avgörs av Aktia från fall till fall.

En professionell kund som anser att den inte har tillräcklig erfarenhet eller kunskap att bedöma eller hantera de risker som är förknippade med en tjänst eller transaktion måste begära att bli behandlad som en icke-professionell kund. Behandling av en professionell kund som icke-professionell ska föregås av ett skriftligt avtal mellan kunden och Aktia.

3. Kategoriseringens inverkan på investerarskyddet

Enligt finsk lagstiftning omfattas icke-professionella kunder av skyddet i Ersättningsfonden för investerare. Fonden ersätter investerares förluster då en medlem i fonden inte har erlagt klara och ostridiga fordringar enligt avtal till en investerare som skyddas av fonden. Till en och samma investerare kan i ersättning betalas 9/10 av investerarens tillgodohavande hos ett värdepappersföretag, dock högst 20 000 euro. Fonden ersätter inte förluster som beror på nedgång i aktiekurs eller felaktiga investeringsbeslut, vilket innebär att kunden såsom tidigare ansvarar för de egna investeringsbeslutens följder.

4. Kategoriseringens inverkan på de förfaranden som skall tillämpas

4.1. Icke-professionell kund

Innan ett skriftligt avtal ingås får en icke-professionell kund avtalsvillkoren samt tillräckliga uppgifter om Aktia och den avsedda tjänsten. Kunden ska även underrättas om väsentliga förändringar i uppgifterna. Det ska ske på varaktigt sätt så att kunden kan skriva ut informationen eller spara den. Informationen kan också ges på Aktias webbsidor, om kunden har gett sitt samtycke till det.

4.1.1. Passandebedömning

Då Aktia erbjuder en icke-professionell kund vidarebefordran eller utförande av uppdrag med komplicerade finansiella instrument inhämtar Aktia uppgifter om kundens investeringserfarenhet och -kunskap angående det finansiella instrumentet eller tjänsten för att bedöma om instrumentet eller tjänsten passar kunden. Om en kombination av tjänster eller produkter planeras görs passendebedömningen på kombinationen som en helhet. Aktia har rätt att lita på de uppgifter som kunden lämnar.

Om Aktia anser att ett finansiellt instrument eller en tjänst inte är passande för kunden, ska kunden varnas om detta. Aktia varnar också kunden ifall passendebedömning på ett finansiellt instrument eller en tjänst inte kan göras på grund av att kunden inte gett tillräckliga uppgifter för bedömningen eller har vägrat att ge uppgifter. Om det är fråga om att Aktia på kundens initiativ vidarebefordrar eller utför uppdrag som gäller ett i lagen avsett okomplicerat finansiellt instrument behöver passendebedömning inte genomföras.

4.1.2. Bedömning av lämplighet vid investeringsrådgivning och kapitalförvaltning

Då Aktia tillhandahåller investeringsrådgivning eller kapitalförvaltning ska Aktia innan erbjudandet av en investeringstjänst inhämta tillräckliga uppgifter om kundens investeringserfarenhet och -kunskap angående investeringstjänsten eller det finansiella instrumentet, kundens finansiella ställning (inbegripet förmågan att bära förluster), samt investeringsmål (inbegripet kundens risktolerans) för att kunna rekommendera finansiella instrument eller tjänster som lämpar sig för kunden. När kunden tillhandahålls investeringsrådgivning med rekommendation om ett paket av kombinerade tjänster eller produkter, ska Aktia bedöma om hela det kombinerade produkt- eller tjänstepaketet lämpar sig för kunden. Aktia har rätt att lita på de uppgifter som kunden lämnar.

Med ledning av informationen bedömer Aktia om råden eller tjänsterna överensstämmer med kundens investeringsmål, om kunden finansiellt är i stånd att ta de risker som förknippas med en transaktion och om kunden har den investeringserfarenhet och -kunskap som behövs för att förstå riskerna med en rekommenderad transaktion. Om Aktia inte får behövlig information får den inte erbjuda de aktuella investeringstjänsterna eller rekommendera det finansiella instrumenten till kunden.

4.2. Professionell kund

Ifall kunden kategoriseras direkt enligt lagen som professionell kund, har Aktia rätt att anta, att kunden har den behövliga investeringserfarenheten och –kunskapen och dessa behöver inte utredas separat.

En professionell kund ges en allmän beskrivning av arten av de finansiella instrument som tjänsten avser och om typiska risker som är förknippade med dem, om det behövs med beaktande av kundens investeringserfarenhet.

4.2.1. Bedömning av lämplighet

Då Aktia tillhandahåller investeringsrådgivning och kapitalförvaltning ska Aktia innan erbjudandet av en investeringstjänst inhämta tillräckliga uppgifter om kundens finansiella ställning (inbegripet förmågan att bära förluster), samt investeringsmål (inbegripet kundens risktolerans) för att kunna rekommendera finansiella instrument eller tjänster som lämpar sig för kunden. När kunden tillhandahålls investeringsrådgivning med rekommendation om ett paket av kombinerade tjänster eller produkter, ska Aktia bedöma om hela det kombinerade produkt- eller tjänstepaketet lämpar sig för kunden.

Aktia har rätt att lita på de uppgifter som kunden lämnar. Med ledning av informationen bedömer Aktia om råden eller tjänsterna överensstämmer med kundens investeringsmål.

Om Aktia inte får tillräckliga uppgifter får den inte erbjuda investeringstjänsten eller rekommendera det finansiella instrumentet för kunden.

4.3. Godtagbar motpart

En godtagbar motpart kan skriftligen be Aktia att de uppföranderegler som är till för att skydda investeraren skall tillämpas vid transaktioner med den antingen generellt eller i fråga om en viss transaktion. Aktia avgör från fall till fall om begäran godkänns. I andra fall är uppförandereglerna och investerarskyddsbestämmelserna inte tillämpliga på godtagbara motparter när de erbjuds vidarebefordran eller utförande av order eller när handel utförs för egen räkning. Kunden kan inte kategoriseras som godtagbar motpart i situationer där Aktia erbjuder kunden investeringsrådgivning eller kapitalförvaltning.

Bilaga: Kriterier för kategorisering av kunder

A. Icke-professionell kund

Andra kunder än sådana som är professionella kunder eller godtagbara motparter.

B. Professionell kund

1. Aktör inom finansbranschen

Sammanlutningar som bedriver verksamhet med stöd av koncession eller vilkas verksamhet på finansmarknaden är reglerad i lag¹⁾ och med dem jämförbara utländska sammanlutningar som står under myndighetstillsyn:

- a) värdepappersföretag,
- b) kreditinstitut,
- c) fondbolag och förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder samt AIF-förvaltare, förvaringsinstitut och särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- d) börs enligt lagen om handel med finansiella instrument,
- e) värdepapperscentral, utländsk clearingorganisation samt central motpart enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,
- f) försäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen,
- g) arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, pensionsstiftelse enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor,
- h) lokala företag som avses i artikel 4.1.4 i EU:s tillsynsförordning,
- i) företag som handlar med råvaror och råvaruderivat för egen räkning,
- j) annan institutionell investerare²⁾.

2. Storföretag

Företag som enligt bokslutet för den senast avslutade hela räkenskapsperioden uppfyller minst två av följande kriterier:

- a) balansslutning minst 20 000 000 euro,
- b) omsättning minst 40 000 000 euro,
- c) tillgångar³⁾ minst 2 000 000 euro (ett företag vilket uppfyller kraven i punkt 2. behandlas som professionell kund, om inte annat avtalas med kunden).

3. Stater och deras enheter

- a) Finska staten,
- b) Statskontoret,
- c) landskapet Åland,
- d) utländsk stat eller delstat,
- e) utländskt organ för skötsel av statsskulden.

4. Centralbanker

- a) Europeiska centralbanken,
- b) Finlands Bank,
- c) utländska centralbanker,
- d) Internationella valutafonden, Världsbanken, Europeiska Investeringsbanken och andra internationella samfund och organisationer som jämställs med dem.

5. Institutionella investerare

Samfund vars huvudsakliga verksamhet är att investera i finansiella instrument.

6. Annan än ovannämnd kund på ansökan av kunden själv

Förutsättningar:

- 6.1. Kunden skickar en skriftlig ansökan.
- 6.2. Kunden uppfyller minst två av följande kriterier:
  - a) kunden har på marknaden i fråga utfört i genomsnitt minst tio transaktioner av betydande storlek⁴⁾ per kvartal under de senaste fyra kvartalen;
  - b) värdet av kundens investeringstillgångar⁵⁾ överstiger 500 000 euro;

c) kunden arbetar eller har minst ett år arbetat yrkesmässigt inom finanssektorn med uppgifter som förutsätter kännedom om planerade transaktioner och tjänster.

6.3. Aktia har gjort bedömningen att kunden har beredskap att fatta självständiga investeringsbeslut och förstå vilka risker dessa innebär, och Aktia godkänner kundens ansökan.

6.4. Aktia meddelar kunden skriftligen att kunden inte omfattas av investerarskyddet enligt alla förfaranderegler i 10 kapitel lagen om investeringstjänster och inte heller av skyddet i ersättningsfonden för investerare.

6.5. Kunden meddelar Aktia skriftligen att han är medveten om att det skydd som förfarande-

regler och ersättningsfonden ger har upphört att gälla.

C. Godtagbar motpart

Som en godtagbar motpart kan kategoriseras de professionella kunder som nämns ovan i punkterna B1, B3 och B4 samt ett storföretag i punkten B2, som ger sitt uttryckliga samtycke till att bli behandlad som en godtagbar motpart. En kund enligt B1, B3 och B4 ovan som kategoriseras som godtagbar motpart, har rätt att be motparten tillämpa vissa förfaranderegler enligt lagen om investeringstjänster i fråga om transaktioner med denne, antingen generellt eller vid enskilda transaktioner.

¹⁾ Med sammanslutning vars verksamhet på finansmarknaden är reglerad i lag avses även försäkringsföreningar.

²⁾ Enligt regeringens proposition 43/2007 (MiFID1) är andra institutionella investerare bl.a. olika specialfinansieringsbolag som faller utanför tillämpningsområde för kreditinstitutslagen. Sådana bolag är i enlighet med regeringens proposition bl.a. Finnvera Abp och Fonden för Industriellt Utvecklingssamarbete AB (FINFUND).

³⁾ Till egna tillgångar räknas bl.a. aktier, andelar och annat motsvarande kapital, överkursfond, fond för verkligt värde, övriga fonder och ackumulerade vinstmedel.

⁴⁾ Som transaktioner av betydande storlek betraktas transaktioner uppgående till minst 50.000 euro.

⁵⁾ Vid beräkningen av investeringstillgångarnas värde medräknas även kontanta medel.